

ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ТА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Фесенко Г. І.

Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків

Вирішувати завдання гуманізації соціального простору суттєво допомагає *фундаменталізація вищої освіти*. З одного боку, фундаменталізація вищої освіти традиційно передбачає поворот її до вивчення головних принципів і відносно сталих закономірностей розвитку і функціонування довкілля, суспільства й самої людини, принципів і закономірностей, знання яких дозволяє суб'єкту діяльності стати відносно незалежним від мінливих умов соціального середовища. З іншого боку, фундаменталізація освіти передбачає необхідність дати студенту єдину картину світу як цілісність, що розвивається та функціонує на основі спільних законів.

Механізмом, що сприяє реалізації принципу фундаменталізації, є *індивідуалізація навчання*, яка тісно пов'язана з творчим, інноваційним характером освіти. Індивідуалізація вищої освіти передбачає низку нововведень – організаційних, структурних, управлінських, дидактичних тощо – на всіх рівнях системи. У першу чергу йдеться про необхідність відмовитися від ідеї єдиної стандартної вищої освіти та про визнання її багатоваріантності, про розвиток різних її видів і форм. Важливою складовою процесу індивідуалізації є культивування у вищій школі багатоваріантної методології наукового пізнання і творчості, толерантність до «наукового інакомислення», яке й може виступати основою будь-якої творчої діяльності.

В організації навчання, таким чином, необхідно відмовитися від єдиних програм, єдиних підручників, суттєво збільшити кількість курсів, що читаються за вибором студента. Перспективним уявляється перехід на ту модель організації навчального процесу, що прийнята в більшості країн світу, коли обов'язковим для студента є лише кількість базових курсів, а решту він вибирає сам, набираючи необхідну кількість аудиторних годин. У структурі зайнятості студентів необхідно суттєво збільшити частку самостійної роботи, а в академічному навантаженні викладачів – частку індивідуальних консультацій.